

Slægt, vil det sige, at de have maattet betale 80 Kr. en Gang for alle i disse 30 Aar. Hvis vi saa regne, at de, ved at betale den forøgede Arveafgift, have bidraget til at faa en Toldlov, der letter dem Udgiften til de daglige Forbrugsartikler foruden til det Jern og Tømmer og de Maskiner, som de maatte have Brug for i alle disse 30 Aar, tror jeg, man hurtigt vil komme til det Resultat, at det har været en ganske god Forretning.

Hvis jeg skulde sige min Mening om, hvor disse Sætsler, jeg her har nævnt, ville føles haardest, maa jeg sige, at de ville føles haardest i den nedstigende Linie, hvor Sætslerne ere lavest, men hvor Følelsen af Formuefællesskabet mellem den, der dør, og dem, der skulle arve, er ganske anderledes stærk, end naar der er Tale om Sidelinien. Jeg er imidlertid villig til at forhandle om Sætslerne, og skulde der være Ønske om at tage noget lempeligere paa den lige nedstigende Linie, skal jeg ikke stille mig afvisende. Kun maa man være klar over, at de Penge, man ikke faar ind paa denne Maade, maa man skaffe paa anden Maade.

Som jeg allerede har udtalt i Fjor, er det at skrive en Arveafgiftslov ikke at løbe til. De Herrer ville se, naar de faa Forslaget omdelt, at Forslaget er et stort Værk paa 45 Paragraffer med meget uforlørige Motiver. Der findes en Række rent juridiske Bestemmelser, som jeg ikke skal komme ind paa. Kun skal jeg nævne, at i §§ 4 og 5 findes Bestemmelser om forskellige Erhvervelser, hvoraf der hidtil ikke er svaret Afgift, men som herefter ville blive inddragne under Arveafgiften. Der er for det første Retten til at nyde Familielegater, endvidere Retten til at nyde Renten af borteblevne Personers Formue, endvidere skal der fremtidig svares Arveafgift af Arveforskuud, endvidere af Livsforsikringer, der tilfalde nogen i Henhold til en med vedkommende Person, medens han levede, afsluttet Overenskomst eller mod et af ham ydet Vederlag, endvidere af Gaver, af hvilke vedkommende forbeholder sig Nyttens og Brugen i levende Live, og af andre Gaver, der ere bortskænkede af Arveladeren i det sidste Aar før hans Død, naar de have formindsket hans Formue med mere end 10 pCt.

Endelig findes i § 14 i Loven en meget vigtig Bestemmelse, som maaske kan blive den mest omstridte. Den gaar ud paa, at der herefter ved en Ægtefælles Død skal betales Arveafgift af hans Boslod, selv om den anden Ægtefælle hensidder i

uskiftet Bo. Denne Bestemmelse er selvfølgelig truffen for at hindre, at Arveafgiften smutter bort fra Statskassen. Det er nemlig forbavsende at se, saa lidt vi faa ind af vor Arveafgift i Forhold til, hvad man faar ind i andre Lande. Hvis de Herrer ville sammenligne de Sætsler, her er foreslaaet, med de engelske og franske, ville De se, at vi i dette Forslag, hvad Sætslerne angaar, ere komne ganske godt op mod England og Frankrig. Men se De paa Udbyttet, ere vi langt tilbage. Der maa hos den danske Befolkning være en stærkt udviklet Ævne til at undgaa Arveafgiften. Det vil ganske vist være Opgaven at hindre, at denne Ævne udvikler sig i altfor høj Grad. Der er ogsaa truffet visse Bestemmelser — som De have hørt —, der gaa ud paa at faa lidt mere Haand i Hanke med dette Forhold og at tage Afgift af visse Erhvervelser, der faktisk ere Arv, men hidtil ikke have været inddragne under Arveafgiften. Den Bestemmelse, at der skal betales Arveafgift, ogsaa naar den efterlevende Ægtefælle hensidder i uskiftet Bo, peger i samme Retning. Derimod er der et Omraade, paa hvilket vi ikke have kunnet og ikke have villet gribe ind, fordi man der skulde gribe saa stærkt ind i den personlige Frihed, at Bestemmelser i den Retning vilde føles altfor rigoristiske. Landbefolkningen hos os har for Skik i levende Live at overdrage Ejendommen til Sønnen og selv at gaa paa Aftægt. Dette medfører, at meget af Formuen heri Landet overhovedet ikke falder i Arv. Men at gribe ind i Befolkningens hævdyndne Vane i saa Henseende, tror jeg ikke er praktisk gørligt, og i alt Fald er der ikke gjort Forsøg paa at gøre det i dette Forslag om Arveafgift.

I den tyske Rigsdag diskuteredes der meget livligt om, hvorvidt Arveafgift rettelig burde betragtes som en direkte eller som en indirekte Skat. Fra Regeringens og fra de konservatives Side blev det med Bestemthed hævdet, at det var en indirekte Skat, hvorimod Socialdemokraterne og det tyske Venstre hævdede, at det var en direkte Skat. Hos os figurerer, som de Herrer vide, Arveafgiften paa Finansloven mellem de indirekte Afgifter. Diskussionen om, hvorvidt denne Afgift er det ene eller det andet, er i Virkeligheden af ren teoretisk Interesse og egner sig bedst for de professionelle Nationaløkonomer. Men naar vi gaa bort fra det rent teoretiske Spørgsmaal og ser paa Skattens Væsen, kan der ikke være nogen som helst Tvivl om, at